

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

66. An famulus familiaris Episcopi, qui tamen eius expensis alitur, possit ab illo Ordinari, & gaudeat priuilegio Concilij Tridentini sess. 23. cap. 9. de reformatione? Et cursim deducitur, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

de irregul. cap. 17. num. 3. & lib. 10. de ordine, cap. 12. num. 1. in comment. lib. D.

RESOL. LXV.

An Episcopus possit ordinare famulum sui familiaris triennalis? Et supponitur istum famulum inseruisse familiari Episcopi per triennium? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 34.

Sup. hoc in Ref. seq. a. in. 6. & infra in Refol. 175. vlt. cur. final me. dium.

§. 1. Affirmatiue olim respondi cum Sanchez, & postea inuenio hanc sententiam tribus viris doctis placuisse, & ideo illam, me citato, tenent Marchinus de Sac. pract. 1. p. 5. c. 9. n. 8. Barbosa de potestate Episcopi. 2. alleg. 5. n. 7. & Auerla de sacram. Ordinis, 9. 3. scilicet 6. Igitur sub verbis Concilij intelliguntur quoque famuli, & familiares eorundem familiarium, qui inseruiunt Episcopo, eiusque impensis alantur. Et hanc sententiam tenet etiam nouissime Elcobar in Theol. mor. tr. 7. exam. 8. c. 4. n. 71. suppono istum famulum inseruisse familiari Episcopi per triennium; nam non debet habere maius priuilegium, quam familiaris ipse, cui deseruit.

RESOL. LXVI.

An famulus familiaris Episcopi, qui tamen eius expensis alitur, possit ab illo ordinari, & gaudeat priuilegio Concilij Tridentini sess. 23. cap. 9. de reformatione? Et cursum deducitur familiares familiarium Cardinalium frui priuilegio familiarium Cardinalis? Et notatur, quod si Episcopus conferat beneficium in ea Diocesi, potest statim suum familiarem ordinare, non expectato triennio, sicut si daret beneficium cuique extraneo, possit illum statim ordinare, quod etiam procedit in famulo familiaris Episcopi? Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 145.

Sup. hoc in Ref. seq. a. in. 6. & infra in Refol. 175. vlt. cur. final me. dium.

§. 1. Hic casus est curiosus, & practicabilis, quem tamen apud paucos auctores inuenies, pro quo suppone ex dicto Concilio Trident. posse Episcopum ordinare familiarem suum non subditum, si per triennium secum fuerit commoratus, beneficium quacunque fraude cessante illi conferat; hoc supposito ad questionem propositam affirmatiue respondet Sanchez in opusculo tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 24. vbi sic ait. Familiares, vel famuli familiarium Episcopi, qui expensis Episcopi alantur, dicuntur familiares Episcopi, & fruuntur priuilegio dicti cap. 9. Tridenti. pro hac sententia est Mandosius reg. 3. Cancell. quest. 16. vbi dicit, familiares familiarium Cardinalium frui priuilegio familiarium Cardinalis, & adducit etiam Salicetum, Oldradum, & Henriquez.

Sup. hoc in Ref. seq.

2. Notandum est etiam hic obiter contra Petrum de Ledesma in summa to. 2. de sacrament. Ordinis. c. 5. post. 9. conclus. quod si Episcopus conferat beneficium in ea diocesi, potest statim suum ordinare familiarem, non expectato triennio, quia tunc non ordinat pretertextu familiaritatis, sed quia ratione beneficij sortitur domicilium in ea diocesi, sicut si daret beneficium cuiusque extraneo, possit illum statim ordinare, quia acquirit ibi domicilium, iuxta cap. 3. de temp. ordin. in 6. Ita Sanchez vbi supra num. 25. consultus cum Henriquez, quorum doctrinam ego assero etiam procedere, vt patet in famulo familiaris Episcopi.

Sup. hoc supra in Ref. seq. a. in. 6. & in aliis eius annot. & in fine §. 1. Ref. hanc sequentis.

RESOL. LXVII.

An Episcopus, si conferat beneficium familiari in sua Diocesi, possit illud ordinare, non expectato triennio? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 37.

Sup. hoc in Ref. preterita §. vlt. in principio in 2. & in 3. & in 4. & in 5. & in 6. & in 7. & in 8. & in 9. & in 10. & in 11. & in 12. & in 13. & in 14. & in 15. & in 16. & in 17. & in 18. & in 19. & in 20. & in 21. & in 22. & in 23. & in 24. & in 25. & in 26. & in 27. & in 28. & in 29. & in 30. & in 31. & in 32. & in 33. & in 34. & in 35. & in 36. & in 37. & in 38. & in 39. & in 40. & in 41. & in 42. & in 43. & in 44. & in 45. & in 46. & in 47. & in 48. & in 49. & in 50. & in 51. & in 52. & in 53. & in 54. & in 55. & in 56. & in 57. & in 58. & in 59. & in 60. & in 61. & in 62. & in 63. & in 64. & in 65. & in 66. & in 67. & in 68. & in 69. & in 70. & in 71. & in 72. & in 73. & in 74. & in 75. & in 76. & in 77. & in 78. & in 79. & in 80. & in 81. & in 82. & in 83. & in 84. & in 85. & in 86. & in 87. & in 88. & in 89. & in 90. & in 91. & in 92. & in 93. & in 94. & in 95. & in 96. & in 97. & in 98. & in 99. & in 100.

§. 1. Negatiue respondet Ledesma in sum. tom. 1. de sac. Ordinis. c. 5. post. 9. conclus. sed nominatim contra illum, contrariam sententiam tenet Auerla de sac. Ordinis. quest. 3. scilicet 6. siquidem absque omni titulo familiaritatis potest Episcopus ordinare quemcumque habentem beneficium in sua Diocesi ex hac sola subiectione beneficij, vt dictum est. Et ita etiam hanc sententiam, contra Ledesma, tenet Sanchez in opusculo tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 20. n. 25. vbi sic ait. Secundò nota circa eundem casum, quòd si Episcopus conferat beneficium in ea Diocesi, potest statim ipsum ordinare familiarem, non expectato triennio. Ratio, quia tunc non ordinat pretertextu familiaritatis, sed quia ratione beneficij sortitur domicilium in ea Diocesi. Sicut si daret beneficium cuiusque extraneo, possit illum statim ordinare: quia acquirit ibi domicilium iuxta c. 3. de temp. ordin. in 6. sic Doctor Henriquez à me consultus. Ita Sanchez.

Sup. hoc in Ref. preterita §. vlt. ad medium, & in aliis eius vlt. not.

3. Sed hic se offert curiosa dubitatio; quia Concilium, vt visum est determinat, posse Episcopum ordinare suum familiarem triennalem, modò ei conferat beneficium; si Episcopus conferat beneficium alicui, constat, quòd ratione illius beneficij sic ei subditus, & sic intuitu illius potest eum ordinare, vt patet superius in verb. dimissorie, §. 1. ergo nihil prodest ei familiaritas triennalis cum absque ea possit eum ordinare ratione beneficij sibi collati?

3. Respondetur primò, quòd quando Episcopus veller ordinare suum familiarem triennalem ablutè, & simpliciter, id est, quia non habet animum residendi in posterum in loco Episcopi domini sui; tunc Episcopus non potest eum ordinare ratione solius familiaritatis triennalis; sed tenetur ei conferre beneficium propter adimpletionem sac. Concil. Trid. sess. 21. cap. 22. de reformat. & Bullam Pij V. in accepto Ordine sine titulo, postea cogatur cum decore Ordinis mendicare, ad euitandas pœnas cap. Episcopi, cap. tuis, de præb.

4. Respondetur secundo, si verò Episcopus conferret alicui suo familiari beneficium aliquod, vel Curatum, vel Canoniatum, vel simplex sufficiens ad victum, excedens fortassis summam ducatorum quadraginta, vel quinquaginta cerò, & permanferit cum eo spatio vnus mensis, & habet animum illic residendi in futurum, potest eum ordinare ratione beneficij collati, quia si hoc licet vnicuique, etiam suo familiari, qui saltem ei seruiuit per mensem, provt supr. verb. dimissorie, §. quinto, & tunc non est opus familiaritate triennali, Nauarr. consil. 2. de temp. ord. & consil. 26. & quòd hoc verum sit, perpende verba sacri Concilij, vt bene notat Nauarr. consil. 11. loco citato, num. 2. quòd Episcopus non potest nec primam tonsuram conferre suo familiari triennali, nisi prius conferat ei beneficium; sed clarum est, tam per sacrum Concilium, quam per Bullam Pij V. quòd beneficium non est necessarium Clerico, nisi quando vult ascendere ad sacrum Ordinem.

5. Respondetur tercio, si conferat ei aliquod beneficium simplex parui momenti, etiam viginti quinque ducatorum, vel beneficium temporarium, vt puta seruitia quædam Ecclesie, vel qualdam Missas celebrandas, non excedentes prædictam summam; tunc non possit eum ordinate ratione illius beneficij, tam quia debet sufficiens, pro vt dictum est in verb. dimissorie.